

АНАЛІЗ РІВНЯ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ

It was analyzed the level of development ecological tourism in the Zhytomyr region. Was carried out on the basis of information on tourist offers of the respective tours by tourist agencies of the city and their main consumers.

Екологічний туризм, за оцінкою аналітиків охоплює вже понад 10% туристичного ринку, а темпи його росту перевищують відповідні темпи у всій індустрії туризму. Головною рушійною силою бурхливого розвитку екологічного туризму є швидко зростаючий попит на рекреацію на природі, який визначається збільшенням невідповідності середовища проживання сучасної людини її фізіологічним і психологічним потребам.

Природно-рекреаційні ресурси та заповідні території Житомирської області мають особливу цінність та відіграють особливу роль у подоланні сучасних соціально-економічних проблем і забезпеченні оптимальної для проживання людей якості середовища. Відновлення фізичних і духовних сил людини, здоровий відпочинок позитивно впливають на економічний ефект у сфері матеріального виробництва та розумової праці. Тому рекреаційна сфера розглядається економістами як складова частина єдиного народногосподарського комплексу.

Хоча екологічний туризм в Україні ще не набув значного поширення, зважаючи на існуючий ресурсний потенціал, перспективним регіоном його організації є Українське Полісся, до складу якого входить Житомирська область. Житомирщина приваблює екотуристів насамперед тим, що має достатню кількість природних ресурсів, які можуть зацікавити найрізноманітніші запити відпочивальників.

На території міста Житомир діє близько 30 туристичних агенцій. Для визначення наявності туристичних пропозицій на ринку міста та області екологічно-орієнтованих турів, ми проаналізували інформацію на інтернет-сайтах цих фірм. Із всіх досліджених туристичних агенцій лише чотири, а також Житомирський обласний туристичний інформаційний центр, можуть запропонувати своїм споживачам тури, де об'єктами показу виступають об'єкти природно-заповідного фонду. Причому туристична агенція «Патріот», «ВІТА», «Ска-тур» пропонують туристам активний еколого-орієнтований відпочинок по Житомирщині, а туристична агенція «Карпати щотижня», яка функціонує у м. Новоград-Волинський, пішохідний гірський похід у Карпати. До програми туру «Український стоунхендж», який пропонується Житомирським обласним інформаційно-туристичним центром входить відвідування як природних об'єктів, так й історичних пам'яток. Туристична агенція «СМАЙЛ» пропонує відвідування дендрологічного парку «Олександрія», який знаходиться у м. Біла Церква, Київської області.

Щодо цільової аудиторії на яку орієнтовані тури, то це – і молодь, і люди середнього та старшого віку. Головна умова – вони надають перевагу активному відпочинку, знаходиться в гарній фізичній формі та любити і поважати природу.

Середня тривалість турів від 1 до 3 днів. Переважно всі подорожі є актуальними у період із квітня по жовтень. Ціна туристичних пакетів залежить від тривалості подорожі, відстані до об'єктів показу та додаткових послуг, які можуть бути надані туристам. Діапазон цін – від 320 до 1750 грн. Пропозиція екологічних подорожей на туристичному ринку орієнтована як на індивідуальне, так і групове обслуговування туристів. Тобто такі поїздки є організованими та спланованими, відбуваються згідно з графіками. В екологічно-орієнтовані подорожі жителі Житомирської області їздять і не звертаючись до туристичних агентств. Вони самостійно планують свої маршрути та їдуть своїми групами та компаніями, як власними автівками, так і іншим транспортом. Зокрема, велосипедами.

В цілому, варто зазначити, що рівень розвитку екологічного туризму у Житомирській області є незадовільним. Вважаємо, що це є наслідком відсутності загальної стратегічної спрямованості в діяльності туристичних організацій на розвиток пріоритетних видів туризму; низького рівня сервісного обслуговування; відсутності екологічної свідомості, культури та все ще існуючого у переважній більшості громадян зневажливого ставлення до природи; низького розвитку екологічної інфраструктури та технологій та інш.

Отже, що не зважаючи на значний природний потенціал міста та області екологічний туризм не набув високого рівня популярності серед туристів. У Житомирській області цей вид туризму перебуває на початковій стадії розвитку. Екотуристичні мандрівки організуються переважно на самодіяльному рівні, комерційна діяльність у цьому напрямі лише зароджується.

Подальшу діяльність з розвитку екологічного туризму в Житомирській області необхідно спрямовувати в русло підвищення ролі ресурсного потенціалу регіону при формуванні високоефективного туристичного комплексу, зокрема шляхом інтенсифікації використання об'єктів природно-заповідного фонду. Ця проблема набуває більшої актуальності в аспекті проголошеної в Україні політики децентралізації. Екологічний туризм в Житомирській області має розвиватися в руслі сучасних світових підходів і концепцій, особливості яких полягають у тому, що такий вид туризму не тільки задовольняє бажання спілкуватися з природою, а й мобілізує потенціал туризму на охорону природи, соціально-економічний розвиток, еколого-освітню діяльність, сприяє створенню нових робочих місць, залученню місцевого населення та підвищенню загального культурного рівня суспільства.